

**SAMEN NAAR EEN
ROOKVRIJ SPEELTERREIN**

- STAPPENPLAN -

Roken en spelen passen niet bij elkaar. Op een speelterrein wordt er soms gerookt, terwijl er daar kinderen aan het spelen zijn. Wil jij je speelterrein rookvrij maken of stappen zetten in die richting? Met dit stappenplan kun je aan de slag.

Een rookvrij speelterrein past in een breder rookbeleid gebaseerd op vier strategieën, namelijk educatie, omgevingsinterventies, afspraken en regels en zorg en begeleiding. Lees meer op www.gezondegemeente.be.

Door het rookvrij maken van je speelterreinen werk je mee aan een Generatie Rookvrij. Meer informatie op www.generatierookvrij.be.

INHOUD

WAAROM EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN?	04
WAT IS EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN?	04
STEENTJE BIJDRAGEN AAN EEN GENERATIE ROOKVRIJ	04
ROOKVRIJ IN 7 STAPPEN VAN GEZONDE GEMEENTE	04
STAP 1 · CREËER DRAAGVLAK	07
STAP 2 · BRENG DE BEGINSITUATIE IN KAART	09
STAP 3 · BEPAAL PRIORITEITEN EN DOELSTELLINGEN	12
STAP 4 · WERK ACTIES UIT	13
STAP 5 · VOER DE ACTIES UIT	16
STAP 6 · EVALUEER EN STUUR BIJ	17
STAP 7 · VERANKER IN HET BELEID	18
ROOKVRIJ SPEELTERREIN IN DE PRAKTIJK	20
BIJLAGE 1 VINK AF NAAR EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN	21
BIJLAGE 2 HOE HET LABEL VAN GENERATIE ROOKVRIJ AANVRAGEN?	22

Dit stappenplan kwam tot stand op basis van een aantal piloottrajecten. Nieuwsgierig naar praktijkervaringen van collega-bestuursleden, medewerkers of ouders? Schrijf je in voor de nieuwsbrief op generatierookvrij.be.

WAAROM EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN?

Iedereen wil dat kinderen kunnen spelen in een gezonde en veilige omgeving. Kinderen kopiëren gedrag van anderen. Als kinderen volwassenen zien roken, dan wekt dat de indruk dat roken normaal is en aangenaam kan zijn. Dat roken misschien wel een onderdeel van het leven is, in plaats van een dodelijke verslaving. Door je terrein rookvrij te maken, ook buiten, geef je kinderen het goede voorbeeld en maak je hen weerbaarder om later zelf niet te gaan roken. Meer redenen om te kiezen voor een rookvrij speelterrein vind je in de argumentatiefiche op generatierookvrij.be.

WAT IS EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN?

Een rookvrij speelterrein houdt in dat er niet gerookt wordt op het hele terrein (eventueel met uitzondering van rookzones uit het zicht van kinderen). Concreet:

- ▶ Er wordt niet gerookt op het hele speelterrein (eventueel met uitzondering van een rookzone uit het zicht van kinderen).
- ▶ Bordjes of andere signalisatie geven aan dat het terrein rookvrij is. Je kan er bestellen op generatierookvrij.be/webshop.
- ▶ De rookvrije afspraken staan in het speelreglement.
- ▶ De plaats waar mensen roken buiten het speelterrein is zo veel mogelijk uit het zicht van de spelende kinderen.
- ▶ Ook de e-sigaret en vergelijkbare producten vallen onder deze afspraken. Dat vergemakkelijkt de naleving van de afspraken en zorgt voor duidelijkheid.

Een rookvrij speelterrein wordt aanbevolen door de initiatiefnemers van Generatie Rookvrij. Is volledig rookvrij nog niet haalbaar? Neem dan al een eerste stap richting een rookvrij speelterrein.

STEENTJE BIJDAGEN AAN EEN GENERATIE ROOKVRIJ

Het rookvrij maken van je speelterrein draagt bij aan een Generatie Rookvrij. Deze beweging werkt toe naar een samenleving waar kinderen kunnen opgroeien zonder blootgesteld te worden aan tabaksrook en de verleidingen om te beginnen roken.

Elke week worden honderden minderjarigen verslaafd aan roken. Ieder kind is er een te veel. Door samen het goede voorbeeld te geven en de omgeving waar kinderen komen rookvrij te maken, kunnen we ervoor zorgen dat kinderen niet in de verleiding komen. Iedereen kan daar een steentje aan bijdragen.

Gebruik het logo van Generatie Rookvrij en geef aan dat jij meewerkt aan een rookvrije generatie voor kinderen en jongeren.

Ga je voor een rookvrij speelterrein, eventueel met enkele rookzones die zich uit het zicht van kinderen en jongeren bevinden? Vraag dan het label aan en laat zien dat je rookvrij bent.

Lees meer op generatierookvrij.be.

ROOKVRIJ IN 7 STAPPEN VAN GEZONDE GEMEENTE

Deze handleiding is een concrete invulling voor je Gezonde Gemeente. Op gezondegemeente.be vind je hierover meer informatie. In 7 stappen maak je je speelterrein rookvrij of zet je je eerste stappen in die richting. In bijlage 1 vind je een lijst waar je de stappen die je hebt doorlopen kunt afvinken. De stappen zijn:

©Vlaams Instituut Gezond Leven 2018

HOE MAAK JE JE SPEELTERREIN ROOKVRIJ?

DOE HET MET DE HULP VAN DEZE 7 STAPPEN!

STAP 1

CREËER

DRAAGVLAK

Je wilt gaan voor een rookvrij speelterrein. Dat is fantastisch! Maar voor je het terrein rookvrij kan maken, is het belangrijk om draagvlak te creëren en zoveel mogelijk steun te krijgen van iedereen. Want met een beetje steun krijg je zoveel meer gedaan!

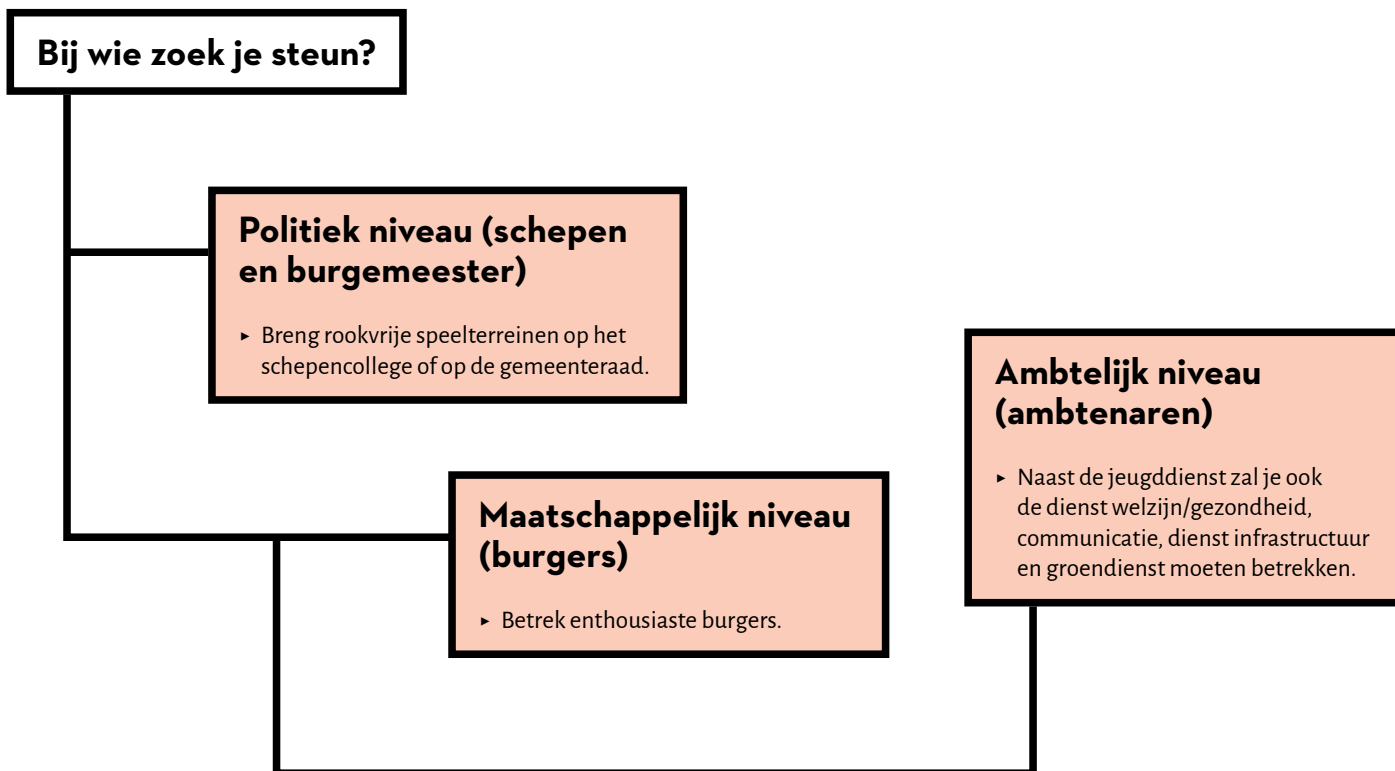
Een breed draagvlak zorgt ervoor dat:

- ▶ iedereen zich gehoord en betrokken voelt;
- ▶ iedereen gemotiveerd is om voor een rookvrij speelterrein te gaan;
- ▶ het project een vaste plaats krijgt en echt 'leeft'.

Hoe draagvlak creëren?

Ga in overleg met de betrokkenen op het terrein. Leg aan verschillende mensen uit waarom je wilt gaan voor een rookvrij speelterrein. Zo zorg je dat er een breed draagvlak voor is. Dat zal de naleving en het proces vergemakkelijken. Leg uit dat kinderen op die manier het goede voorbeeld krijgen en dat iedereen in een gezonde omgeving wil spelen.

Als je uitleg geeft en zelf overtuigd bent van een rookvrij speelterrein, dan zullen mensen het belang ervan inzien en er zelf ook stappen voor willen zetten. Maak gebruik van deze argumentatiefiche. Daarin vind je verschillende redenen en veelgestelde vragen die je kunnen helpen om mensen warm te maken om mee te doen.

Op generatierookvrij.be kan je verschillende communicatiematerialen downloaden die je hierbij helpen (hiervoor moet je wel ingelogd zijn, zie bijlage 2).

- Sluit aan bij bestaand beleid, een ander project of thema waar de je reeds rond werkt. Je kunt bijvoorbeeld de link leggen met je voorbeeldfunctie of de link tussen roken en afval of een veilig speelklimaat.

Tips bij het creëren van draagvlak voor een rookvrij speelterrein

- Communicatie is de sleutel tot succes. Geef regelmatig updates. Benader het onderwerp positief. Spreek altijd van 'rookvrij' en niet van een rookverbod. Koppel altijd terug naar de reden waarom je voor rookvrij gaat en verwijst naar Generatie Rookvrij: we willen kinderen het goede voorbeeld geven. Want kinderen kopiëren gedrag, ook roken. Daarnaast willen we dat iedereen hier op een gezonde manier kan spelen en leren. Je kunt daarvoor ook deze argumentenfiche gebruiken.
- Luister naar de feedback van sceptici en gebruik die om je rookvrije speelterrein te verbeteren.
- Draagvlak creëer je niet in één dag. Je zult ongetwijfeld weerstand ondervinden, maar dat is absoluut geen reden om op te geven. Neem je tijd. Uit een bevraging weten we dat er gemiddeld 5 maanden zitten tussen de beslissing en het effectief invoeren van een rookvrij terrein.

Je bent klaar om stappen te zetten richting een rookvrij speelterrein

Stel een werkgroep samen die het proces naar een rookvrij speelterrein coördineert. Dat kan ook een bestaand forum zijn zoals de preventie-, welzijns- of jeugdraad.

STAP 2

BRENG DE

BEGINSITUATIE

IN KAART

In deze stap ga je na wat er nodig is om tot een rookvrij speelterrein te komen. Heb je al iets gedaan in het verleden rond roken? Wat heb je daaruit geleerd? Zo doe je gerichte acties en haal je het gewenste resultaat.

Verzamel meningen

Niet iedereen zal even enthousiast zijn over een rookvrij speelterrein. Hoe staan ouders en buurtbewoners ertegenover? Verzamel daarom de meningen van verschillende betrokkenen.

Meningen kun je op verschillende manieren verzamelen. Enkele mogelijkheden:

- ▶ Ga eens praten met een aantal buurtbewoners, ouders op het speelterrein ...
- ▶ Werkt je gemeente met sociale media? Verspreid een online vragenlijst om de meningen te verzamelen.

Het volgende sjabloon kan je helpen om de meningen op te lijsten:

WAT LEEFT ER BIJ ONS?

Schrijf op door wie, waar en wanneer er vooral gerookt wordt. (Bekijk zeker ook eens waar er veel peuken liggen.)

Hoe staat men tegenover het rookvrij maken van het terrein (eventueel met rookzones)?

Wat zijn de belangrijkste vragen die we kregen over het rookvrij maken van het speelterrein?

DE VRAGEN KOMEN VAN OUDERS, BUURTBEWONERS ...	DEZE VRAAG WAS:
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Wat zijn veelgehoorde bezwaren?

DE BEZWAREN KOMEN VAN OUDERS, BUURTBEWONERS ...	DEZE BEZWAREN WAREN:
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Wat zijn veelgehoorde positieve reacties?

DE POSITIEVE REACTIES KOMEN VAN OUDERS, BUURTBEWONERS ...	DE POSITIEVE REACTIES:
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

STAP 3

BEPAAAL

PRIORITEITEN

EN DOEL-

STELLINGEN

Het is niet verstandig om halsoverkop je terrein rookvrij te maken. Wat is er nodig om het goed aan te pakken?

Wat wil je bereiken? Formuleer doelstellingen

Ben je klaar om direct te gaan voor een volledig rookvrij speelterrein (met eventueel rookzones uit het zicht van kinderen)? Dan kun je het onderstaande voorbeeld van een doelstelling gebruiken. Je kan die ook als regel opnemen in het reglement van het speelterrein.

Heb je gemerkt in stap 2 dat een volledig rookvrij speelterrein nog niet haalbaar is? Zet dan een eerste stap in de goede richting. Deze eerste stap wordt dan je doelstelling.

- ▶ Een sensibiliseringscampagne met de vraag om niet te roken op het speelterrein.
- ▶ Een evenement op het speelterrein? Maak het rookvrij.
- ▶ ...

Communiceer daarbij dat dit een eerste stap is naar je uiteindelijke bedoeling: een rookvrij terrein. Let er wel op dat je de doelstelling kunt meten. Maak de doelstelling ook tijdsgebonden (bv. vanaf 1 september).

Doelstelling

Vanaf [datum] maakt [naam gemeente] zijn speelterreinen rookvrij. Kinderen kopiëren gedrag, ook rookgedrag. Daarom vragen we om op heel het terrein / op heel het terrein met uitzondering van de aangeduide rookzones niet te roken (ook geen e-sigaretten). Deze afspraak is van toepassing 24 uur per dag en 7 dagen per week voor iedereen die het speelterrein betreedt. Zo worden onze kinderen niet blootgesteld aan rook en wordt roken voor hen minder aantrekkelijk.

STAP 4

WERK ACTIES

UIT

Nu krijgt jouw rookvrije speelterrein echt vorm. Welke acties onderneem je om de doelstelling van stap 3 te realiseren? Om de kans op het halen van de doelstelling zo groot mogelijk te maken, kun je het best voor een mix van verschillende acties kiezen. Die acties zijn:

1

Maak nieuwe afspraken over rookvrij zijn

- ▶ Stel nieuwe afspraken op. Kies voor duidelijke afspraken, bij voorkeur zonder uitzonderingen. Duidelijke afspraken kan je gemakkelijker communiceren en worden beter nageleefd. Je kan hiervoor de doelstelling uit stap 3 gebruiken.
- ▶ Heb je een reglement? Neem de nieuwe afspraken rond roken op in het reglement.

2

Spreek een procedure af voor als er toch nog iemand rookt op het terrein

Wat als een ouder, bezoeker ... zich niet aan de nieuwe afspraken houdt? Denk daar vooraf over na.

- ▶ Leg vooraf vast wie de rokers aanspreekt: de buurtwacht, de wijkagent ...
- ▶ Besteed daar de eerste weken na de invoering extra tijd en aandacht aan. Door dat in het begin zorgvuldig te doen, zullen de afspraken meer nageleefd worden.
- ▶ **Het vriendelijk aanspreken van mensen die roken op het terrein is belangrijk.** Doe dat direct als je iemand ziet roken, niet achteraf. Wees discreet en loop even naar de persoon toe. Je kan hiervoor een training volgen. Lees daar meer over op gezondleven.be.
  - ~ Ga ervan uit dat de persoon niet op de hoogte is van de nieuwe afspraken. Een mogelijke manier om te beginnen is de persoon vragen of hij op de hoogte is van de nieuwe afspraken.
  - ~ Vertel over de nieuwe afspraken, waar er wel of niet gerookt mag worden en waarom het terrein rookvrij is. Leg de nadruk op het gedrag dat je wilt dat de persoon stelt.
  - ~ Voer geen discussie over de nieuwe afspraken. Als de persoon bezwaren heeft, maak hem dan duidelijk bij wie en hoe hij die kan melden. Bijvoorbeeld door een mail te sturen naar de jeugddienst.
- ▶ Vraag aan ouders om elkaar te herinneren aan de nieuwe afspraken en waarom die afspraken er zijn.
- ▶ Generatie Rookvrij en Gezond Leven zijn geen voorstanders van GAS-boetes. Met goede communicatie bereik je al heel wat. Spreek mensen die roken op een rookvrij terrein vriendelijk aan en licht hen de nieuwe rookvrije afspraken toe. Leg duidelijk uit waarom het terrein rookvrij is. Dan leven mensen dat ook gemakkelijker na. Dat is de eerste stap. Met dit rookvrije terrein willen we mensen bewust maken dat kinderen gedrag kopiëren, ook rookgedrag.

3

Communiceer de afspraken op tijd

Voor je de afspraken invoert, breng je iedereen op de hoogte. Laat aan iedereen weten wat de nieuwe afspraken zijn en wat er van hen verwacht wordt.

- ▶ Bedenk hoe je iedereen die het speelterrein gebruikt op de hoogte stelt van de nieuwe afspraken, wat er van hen verwacht wordt en wanneer ze van kracht worden. Gebruik daarvoor de communicatiemiddelen die je al hebt zoals website, e-mail, Facebook, WhatsApp, gemeenteblad ...
Er zijn verschillende materialen beschikbaar op generatierookvrij.be.
Spreek ook zeker af bij wie mensen terecht kunnen als ze vragen hebben.
- ▶ Bepaal een aanspreekpunt voor vragen en opmerkingen van ouders, buurtbewoners ... Hier kunnen soms negatieve reacties binnenkomen. Leg uit waarom het voor kinderen belangrijk is om rookvrij te kunnen spelen en dat rokers nog steeds welkom zijn op het speelterrein.
- ▶ Maak gebruik van (lokale) media om aan iedereen te laten weten dat je gaat voor een rookvrij speelterrein. Neem contact op met of stuur een persbericht naar de lokale media, het dagblad, het lokale magazine ... Zo krijgt je gemeente veel positieve aandacht.
- ▶ Communiceer op een positieve manier:
  - ~ Praat over 'rookvrij', niet over een rookverbod.
  - ~ Verwijs naar Generatie Rookvrij en leg uit dat je het goede voorbeeld wilt geven aan kinderen en hen wilt beschermen.
  - ~ Benoem expliciet dat de nieuwe afspraken niet bedoeld zijn tegen rokers, maar om kinderen het goede voorbeeld te geven.
  - ~ Wijs op feiten. Zoals het feit dat kinderen gedrag kopiëren, ook rookgedrag. Zien roken doet later ook zelf roken.
  - ~ Verplaats je in de persoon met wie je communiceert. Wat speelt er voor hem? Bijvoorbeeld een roker die het gevoel heeft dat zijn vrijheid aangetast wordt.
  - ~ Bedenk dat rokers die weerstand bieden vaak spreken vanuit hun verslaving. Dat betekent dat geen enkele reden hen zal overtuigen. In dat geval werkt het beter om de knoop door te hakken en hen vriendelijk te verzoeken mee te werken.
  - ~ Rokers hoeven niet te stoppen om een rookvrije omgeving te realiseren.

Blijf ook na het rookvrij maken communiceren over de rookvrije afspraken. Schrijf je in op de [nieuwsbrief van Generatie Rookvrij](#) voor inspiratie en deel eigen initiatieven met [#generatierookvrij](#) op sociale media. Zo kan Generatie Rookvrij je helpen om je rookvrije terrein mee bekend te maken. Volg ook Generatie Rookvrij op [Facebook](#) of [Instagram](#).

4

Signalisatie en veranderingen aan het speelterrein

Welke veranderingen zijn er nodig op het speelterrein om ervoor te zorgen dat de doelstelling gehaald wordt?

- ▶ Haal asbakken weg van plaatsen die rookvrij zijn.
- ▶ Hang borden en signalisatie op. Zeker op plaatsen waar vroeger veel gerookt werd. Ga je voor een volledig rookvrij speelterrein? Zet dat dan éxtra in de kijker. [Vraag het label van Generatie Rookvrij aan](#) en laat zien dat je terrein rookvrij is. Hoe je die aanvraag doet, vind je in bijlage 2.
- ▶ Ga je voor een rookvrij terrein met rookzones? Geef aan waar de rookzones zich bevinden. Hou hierbij rekening met volgende aanbevelingen:
  - ~ Beperk het aantal rookzones.
  - ~ Plaats de rookzone(s) uit het zicht van kinderen.
  - ~ Maak de rookzone(s) niet te aantrekkelijk, zodat kinderen niet verleid worden om naar daar te gaan.
  - ~ Maak geen gebruik van het logo, de kleuren of huisstijl van Generatie Rookvrij in de signalisatie aan of naar de rookzone. In de [webshop](#) van Generatie Rookvrij kan je hiervoor ook materiaal bestellen.
  - ~ Gebruik geen afbeeldingen en foto's waar een sigaret op staat.
  - ~ Toon het logo en vermeld het nummer van Tabaksstop aan/in de rookzone.

Meer info en tips om [peuken-recipienten](#) en [vuilnisbakken](#) te kiezen voor in de rookzone vind je op mooimakers.be. Zij bieden ook coachingstrajecten en ondersteuning aan voor het aanpakken van zwerfvuil.

Denk ook aan medewerkers op de terreinen

Een rookvrij terrein betekent ook dat de werknemers die actief zijn op het terrein er niet mogen roken. Hou rekening met hen. Ga in gesprek, help hen de afspraken na te leven, voorzie eventueel een rookstopaanbod.

Stoppen met roken

Mensen hoeven niet te stoppen met roken om een rookvrij speelterrein te realiseren. Maar een rookvrij speelterrein kan rokers wel motiveren om te stoppen met roken en het hen gemakkelijker maken. Je kan de mensen die willen stoppen met roken je hulp aanbieden. Dat doe je door hen door te verwijzen naar:

- ▶ www.tabakstop.be, waar je een overzicht vindt van de verschillende rookstopmogelijkheden. Of bel 0800 111 00.
- ▶ www.tabakologen.be, waar je een tabakoloog in je buurt kunt vinden. Tabakologen zijn speciaal geschoold om mensen te helpen bij een rookstop.
- ▶ www.WATWAT.be/roken, waar jongeren informatie vinden over stoppen met roken.

Daarnaast kan je ook zelf een groepscursus over stoppen met roken organiseren.

Onthoud: rokers blijven welkom. Je vraagt hen alleen om rekening te houden met de nieuwe afspraken. Hoe duidelijker en bekender die nieuwe afspraken zijn, hoe beter ze nageleefd zullen worden.

Stel een planning op

Zodra het duidelijk is welke acties je moet uitvoeren, bundel je ze in een plan. De planning is je wegbeschrijving of draaiboek, dus wees concreet genoeg. In je plan moet zeker het volgende staan:

- ▶ Wie is verantwoordelijk voor de actie?
- ▶ Wat is de timing van de actie?
- ▶ Eventueel het budget dat je voor deze actie hebt.

Het onderstaande helpt je om de actie uit te werken:

STAP 5

VOER DE ACTIES UIT

Tijd voor actie.

Voer je acties uit aan de hand van je planning. Het kan nuttig zijn om iemand aan te duiden die de acties coördineert, zodat het actieplan gevolgd wordt. Zo kan er bijgestuurd worden mocht dat nodig zijn.

Bij het uitvoeren van de acties is de manier van communiceren belangrijk. Besteed daar dus voldoende aandacht aan.

Kies een goed moment van invoeren

Wanneer ga je de nieuwe afspraken invoeren? Kies een gepast moment:

- ▶ bij veranderingen aan het terrein, of bij het plaatsen van nieuwe speeltuigen
- ▶ bij de start van de zomer
- ▶ bij een groot evenement of een grote gebeurtenis

Er zijn verschillende momenten waarop je de nieuwe afspraken kunt invoeren. Maar maak er zeker een feestelijk moment van.

STAP 6

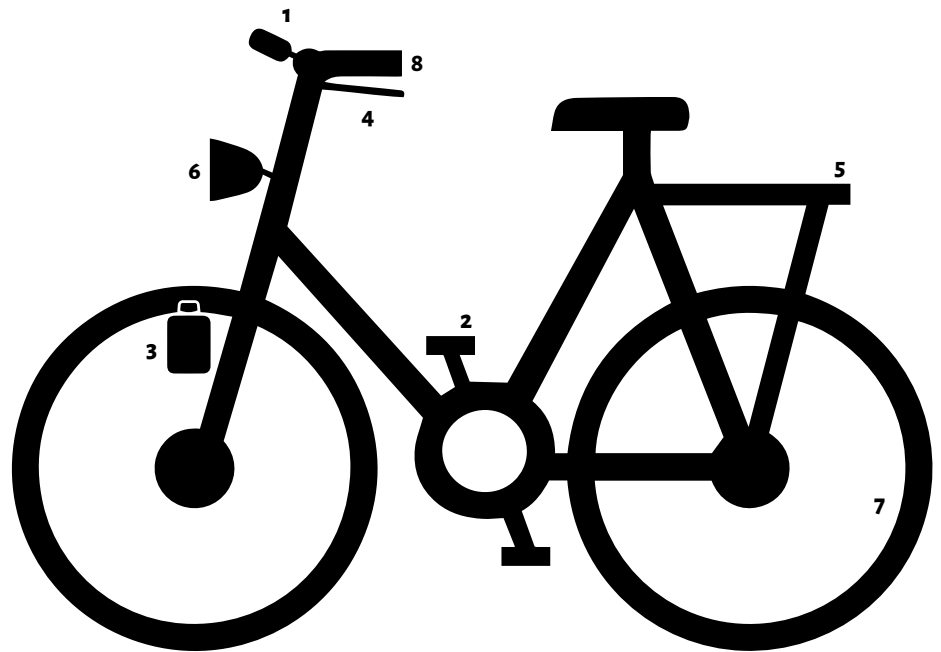
EVALUEER EN

STUUR BIJ

Lukt het met de nieuwe afspraken? Evalueer het resultaat, maar ook het proces ernaartoe, en stuur eventueel bij. Er zijn verschillende manieren om te evalueren. Je kunt dat bijvoorbeeld doen aan de hand van een fiets:

Daarbij stel je de volgende vragen:

- 1. Kilometer teller:** Is de doelstelling gehaald?
- 2. Trappers:** Wat zijn de redenen daarvoor?
- 3. Dynamo:** Wat was de motor? Wie was de drijvende kracht? Bijvoorbeeld de werkgroep, iemand van het bestuur ...
- 4. Remmen:** Wat kon er beter? Wat remde af?
- 5. Bagagedrager:** Was iedereen mee? Houden mensen zich aan de afspraak? Worden de afspraken goed nageleefd?
- 6. Licht:** Waar wil je nog een licht over laten schijnen of wat wil je nog verder onderzoeken? Was er voldoende signalisatie en communicatie?
- 7. Wielen:** Waar rij je naartoe? Wat zijn de plannen in de toekomst? Welke lessen neem je mee?
- 8. Stuur:** Hoe kunnen we bijsturen? Welke aanpassingen zijn er nodig?

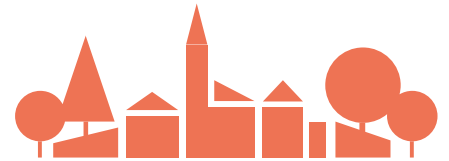
Hoe evalueren?

De informatie kun je op verschillende manieren verzamelen.

- ▶ Ga eens praten met een aantal buurtbewoners, ouders op het speelterrein ...
- ▶ Werkt je gemeente met sociale media? Verspreid een online vragenlijst om de informatie te verzamelen.

STAP 7

VERANKER IN HET BELEID

Een rookvrij speelterrein is niet iets wat op zichzelf staat. Het past in een breder beleid.

Maak de link met acties die je doet rond gezond en veilig spelen. Denk aan acties die je al doet rond beweging en gezonde voeding. Lees meer op gezondegemeente.be. Of maak de link met buurtwerking of een gezonde publieke ruimte.

ROOKVRIJ SPEELTERREIN IN DE PRAKTIJK

Ander terreinen gingen je voor. We vroegen naar hun ervaringen. Hier een overzichtje:

Een rookvrij terrein: ook iets voor jou

Waarom maken mensen hun terrein rookvrij?

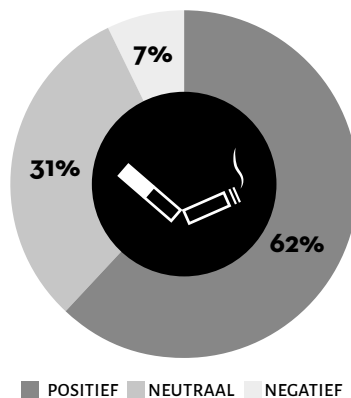
69%

van de terreinen ontvangt na het rookvrij maken evenveel of zelfs meer bezoekers

63%

van de organisatie heeft minder peuken sinds het terrein rookvrij is

Hoe staan bezoekers tegenover een rookvrij terrein?

Middelen nodig voor een rookvrij terrein?

€217,5

50% van de organisaties geeft minder uit dan €217,5 aan de realisatie van een rookvrij terrein

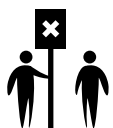
2.25u

is het gemiddelde aantal uur per week dat de trekker in het begin steekt in het realiseren van een rookvrij terrein

4 maanden

is het aantal maanden tussen de beslissing om een terrein rookvrij te maken en het effectief invoeren ervan

Hoe komen tot een rookvrij terrein?

Signalisatie plaatsen + asbakken verwijderen

Communicatie: waarom gekozen voor een rookvrij terrein en wat het inhoudt

Rookvrije afspraken maken

Spreek rokers die de rookvrije afspraak overtreden aan

Lees meer in de stappenplannen op generatierookvrij.be.

BIJLAGE 1 VINK AF NAAR EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN

Stap 1: Creëer draagvlak

- Op politiek niveau.
- Op maatschappelijk niveau.
- Op ambtelijk niveau.
- Er is een werkgroep opgericht of komt als vast punt aan bod.

Stap 2: Breng de beginsituatie in kaart

- Meningen zijn verzameld.
- Alles wat we doen rond rookvrije omgevingen is opgelijst.

Stap 3: Bepaal prioriteiten en formuleer doelstellingen

- We weten wat we willen bereiken. Volledig rookvrij (met rookzones uit het zicht van kinderen) of een eerste stap in die richting.

Stap 4: Werk acties uit

- Er zijn acties uitgewerkt.
- De acties zijn gepland.

Stap 5: Voer acties uit

- De acties zijn ingevoerd.
- De acties zijn op tijd gecommuniceerd.

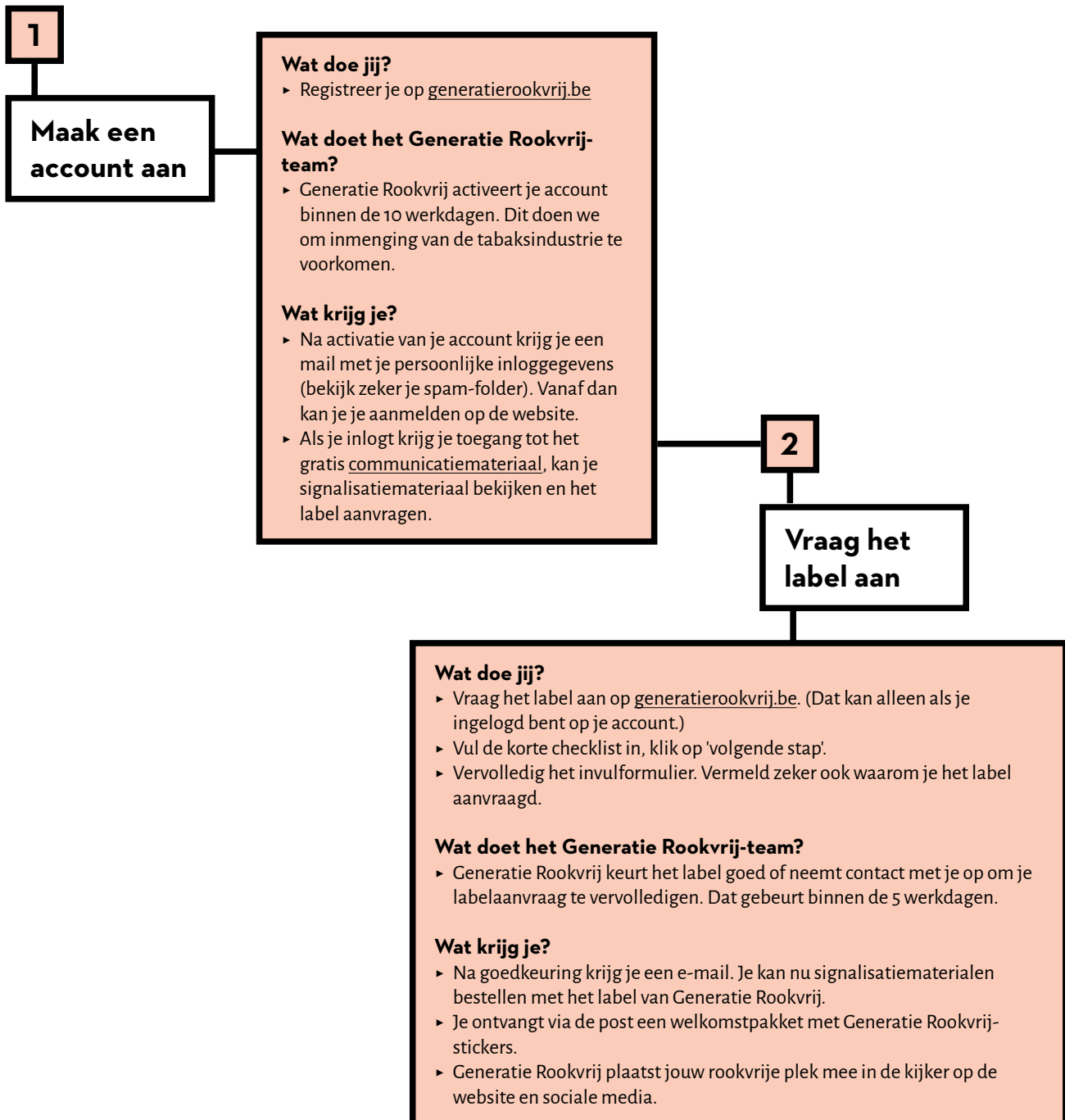
Stap 6: Evalueer en stuur bij

- De acties zijn geëvalueerd.
- De acties worden bijgestuurd.

Stap 7: Veranker in het beleid

- We pluggen het rookvrije spelterrein in een breder gezondheidsbeleid.

BIJLAGE 2 HOE HET LABEL VAN GENERATIE ROOKVRIJ AANVRAGEN?

**SAMEN NAAR EEN ROOKVRIJ SPEELTERREIN
STAPPENPLAN**

Deze publicatie is een realisatie van het Vlaams Instituut Gezond Leven met de steun van de Vlaamse overheid.

AUTEURS

Dries Vandenbempt, Stefaan Hendrickx

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Vlaams Instituut Gezond Leven vzw
Linda De Boeck
Gustave Schildknechtstraat 9
1020 Brussel

© 2021, Vlaams Instituut Gezond Leven vzw.
All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor educatieve, pedagogische en sociale doeleinden die geen commercieel oogmerk hebben, mag al het materiaal vrij gebruikt worden mits correcte bronvermelding van deze publicatie.